

Gedichten bij Kunst in de Heemtuin 2023 #15 PERSPECTIEF

I: rondeel

ik kan onmogelijk om je heen
een vrouw ben je gevat in steen
je staart wit en roerloos naar de plas
overpeinst dat je elders onveilig was
want vandalen, schofterig gemeen
sloegen je hart uit jouw borstkas
ik kan onmogelijk om je heen
een vrouw ben je gevat in steen
je hart klopt Goddank als voorheen
nu sta je vredig naast paars gewas
je ik weerspiegeld in de waterplas
ik kan onmogelijk om je heen

II: ik in mij

kwetsbaar
toon jij elk je binnenste
je hart
het risico lopend
dat je volkomen verkeerd
begrepen wordt

makkelijker
is een masker dragen
als schild
tegen spottende blikken
of opmerkingen
die je weg moet slikken

lef groeit
bij het ouder worden
het ik
overstijgt het mij
want leven is
het meervoud van lef

Mieke van den Berg

Bij *Ik in mij* van **Fleur van den Berg**

In een mens

Wat staat mij te wachten
zoveel als hier van binnen leeft
wat ik naar buiten wil tonen

vraag niet naar hoe er tegenaan gekeken
luidruchtig geroepen soms gegoid
het botte van onbegrip

ben ik veilig genoeg zoals ik uit wil botten
tussen ieder en alles om me heen
het kwetsbare dat het vraagt

denk je wellicht dat ik hier alleen sta
zie dat het toch zo niet is
hier staan we met velen

kijk hoe ik in mij groei
van wat er aan leven aangereikt
zo is het ook voor jou en jou en jou

Frans Terken

Bij *Ik in Mij* van **Fleur van den Berg**

III: ik ben

ook al toon je lef
zij die je schiep liet je verstand achterwege
omdat een mens zichzelf maar ten dele kent

in je hart
ben je volledig zichtbaar

je ik

zij die je schiep weet als geen ander wie je bent
kent jou dieper dan jij jezelf ooit kent
ze heeft je immers zelf gemaakt
met tedere vingers aan geraakt
uit aarde en klei je opgebouwd
ze heeft je oerbegin aanschouwd

zij kent jou ik beter dan ik
hier is de plek waar je woont
een plek aan het water,
je zou een woord willen spreken
dat waar en van jou is
dat draagt wie je bent,
dat het houdt,
je zou een woord willen spreken
dat rechtop staat als mensen jou aankijken

zij die je schiep is degene voor wier ogen
niets is verborgen van je naaktheid
dat je geen licht geeft, niet warm bent
dat je niet mooi bent, niet veel
dat geen bron ontspringt
in je diepte
dat je geen gezicht draagt
geen masker

Mieke van den Berg - N.a.v. lied: Ken je mij, Trijntje Oosterhuis

Bij *Ik in mij* van **Fleur van den Berg**

ontmoeting in de Heemtuin

zijn het de zacht geveerde varens
waar deze kopergroene vorm uit oprijst
is het de gul wuivende spirea aan zijn voet
of komt het door de klokjes van de vingerhoed
begeleid door doffe klappen van een heimachien
dat juist dít beeld mij stil doet staan

om bovenstaande vragen rustig te overpeinzen
zet ik mij neer op de solide bank
hier geplaatst om Ab du Prie
voor altijd te gedenken, hij kwam hier graag

het bronzen beeld toont twee figuren
die afwijzend, bijna bijtend
duidelijk niet zonder de ander kunnen
bekroond door de gespleten spiegeling
op 't halfrond bladgoud
versterkt fel tegenlicht de zigzagbreuk

met zonnecrème mijn armen smerend
verbaas ik me over de serene rust op deze plek
ondanks het daverend gedreun, ritmisch en in versnelling
boem tek tek boem tek tek almaar door en enzovoorts

plots weet ik het is de herkenning
van deze strakke vorm, het monumentale
het samenspel van kleur en materialen
het is de scherpe barst die niet verbreekt
maar juist verbindt, versterkt
het is het kopergroene brons dat mij zo treft

het beeld staat onverstoort tussen de varens
de klokjes van de vingerhoed luiden
fluisterend een eigen melodie
en ik neem het lawaai voor lief

Leni Venne

Bij *Nouvelle rencontre* van **Hans Versteeg**

Als een vis in het water

geen vin konden wij verroeren
afgedankt en verloren lagen wij
in diepten waar geen
stukje blauw te vinden is
met wegwerpselen rondom

tot jij daar plotseling bent
een hand die ons pakt
kneedt en bekleedt
met kleurige schubben
daarop vleugels plaatst
onze vinnen
– nog van geboorte bevend –
laat bewegen tot leven

als vissen vliegen wij
over het water waarin
de hemel ons spoor
scherp weerspiegelt

Mieke van den Berg

Bij *Hemelvissen* van **Michael Hoedjes**

The doors of perception

Het poreuze tufsteen behoort de vuurring toe
Stille getuige van wat detoneerde
Doorregen bouwelement van houtje-touwtjestad
improviserend op de brandende velden in sluimer
Alles went.

Hapsnap samengevoegd na te zijn gesprongen uit het lood
mens – aarde – kunst – mate – ontmijnd
rusteloos in mateloos ondermijnen
Scheef, schots.

In wankel evenwicht naar links, dan naar rechts hellen
communicerende vaten van amber gloeien en asgrijs getuigen
We treden de poorten te buiten
van Prometheïsch vuur, Vulcanische gloed en al te bereidwillige zwaarte

Op de grens van het waarnemingsveld
de mescalineverschuiving
Breek door naar gene zijde

In oneindige natuur zal het naakt staan
zaligwording en verdoemenis versmelten
in de ovens van het dagelijks verkeer

Wijnand Noot

Bij *Doors of perception* van Janine Melai

Perspectief

Taaie wilgentenen, verscholen
in het groen, met zorg
gekweekt en gevlochten
tot kijk op voortbestaan

een rij van naakte takken
steekt omhoog, wil
ons vertellen dat misschien
toch, dat er hoop
verbinding, toekomst ook

ik mag het in de beslotenheid
van deze donkere plek, prettig
verscholen bij het zacht
geklater van een tweetal
kunstige bronnen
graag geloven

Joke Schrijvers

Bij *Salixcoop* van Ludy Feyen
voordracht: **Wilco van de Kamp**

De klok rond

Ik pluk de minuten van elk uur
weeg ze naar gewicht in mijn hand
kralen aan een ketting geregen
als pitten van de granaatappel

de verwachting die de wijzer brengt
welke zich al huppelend aandient
wat voor een zonder morren volgt
elk telt in eigen tint en toon

om daar even bij stil te staan
ik kleur rood van inspanning
om ze stuk voor stuk bij te houden

daar tikt de volgende alweer
de klonk rond en van voren af aan
een vliegwiel zonder eind

Frans Terken

Bij *Boundless Vigour* van **Sophie Mastenbroek**

Tel je ringen

Groeien uit zaadje en wortel en
jaar na jaar na jaar een ring maken
tot je de tel langzaam kwijtraakt

uitlopen in hoogte en breedte
om heel groot te worden het is geloven
in schoonheid en toekomst

en liefde uit het hardste hout gesneden
zoals stam en bast van de harten is

hoe er met het jaar meer kleur komt
van levenssappen gevormd door water en
koolstof voor zuurstof in blad en lucht

om er in het voorbijgaan bij stil te staan
dat geboren zijn pas een begin is
laten zien wat je zelf kunt

niet wachten op wat er komt maar
gaan voor de vruchten van geluk

en toch vrezen voor iemand vol onbegrip
pakweg een ontaarde met een kettingzaag
weer de mens die teniet wil doen

tot dan blijft het geheim bewaard
hoeveel ringen van leven
van liefde geteld

Frans Terken

Bij *Populier* van **Hedri Kool**

luistervinken

de dertien stoelen
staan wit en leeg in een kring
ze nodigen uit
maar wie durft plaats te nemen
en welke zitplaats kiest men?

puur natuur rondom
paradijselijke rust
wordt helaas verstoord
als bezoekers gaan praten
luister, ik hoor twee namen

“hij is zo zorgzaam”
het gaat stellig over ons
hij fluistert lachend
“jij hebt over mij gewaakt
hield me in de juiste koers”

dan klinkt luid mijn naam
“flink, een voorbeeld voor velen”
wat ben ik dat beu
daarom voor elk deze tip
ik krijg liever een ons begrip

Mieke van den Berg

Bij *What could we be? Visions* van Iliada Charamboulous

Wij zijn niet kleurloos

Je kijkt met veel belangstelling van een
naar ander en hoopt de nuance te zien
een tint die in het oog springt
meer nog als je dichterbij komt

zoals bloemen kleur bekennen
als je er met de neus bovenop
ze geven je een intieme inkijk
in hoe zij gezien willen worden

liever niet het gebroken donker
van zwartgallig om het lijf of
het verrotte van stengel en blad
een forse last op de leden
die het dragen te boven gaat
alsof in mineur een opdracht kan zijn

dat het niet eenduidig is
neem de lichtinval in een kristal
een luchtbel trillend onder een glasplaat
weerkaatsingen op de waterspiegel
de gloed van verzegend vuur
schakeringen in het feest van kleur

het onderzoekende van een blik en
ontdekken naar welke toon je neigt
nu en hier bij het zien van zoveel
wellicht een keuze van voorkeur

tussen diepdonker en het lichtste licht
is er geen te veel van het goede
het vraagt om je heen te blijven kijken
niet dat je er moedwillig de ogen voor sluit

Frans Terken

Bij *Contemplating* van **Evelien Gransjean**